

Mechelsesteenweg 361, 3020 Herent
tel. 016 23 85 74 e-mail: hannah@hannah.be
web: www.hannah.be

Interculturele
projecten

Tentoonstelling

De Profundis

in de O.L.Vrouwkerk van Herent-centrum

van 14 maart tot 5 april 2010

Religieuze en spirituele schilderijen van

Julia Peeters

Een organisatie van Hannah v.z.w. in samenwerking met de Parochie van Herent-centrum,
de Erfgoedcel Herent en het Gemeenschapscentrum De Wildeman (Herent)

Informatiebundel

- Julia Peeters
- Schilderijen in de kerk van Herent
- Een organisatie van Hannah v.z.w.
- De Onze-Lieve-Vrouwkerk (Herent-centrum)
- Voorstelling van Hannah v.z.w. en van de tentoonstelling: een samenvatting

Julia Peeters

Zij groeide op in Antwerpen en zoals ze werd, schildert ze: fel en geconcentreerd.

Na een opleiding aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen, koos ze voor het onderwijs en ze was 35 jaar lang, met vaste hand en met bezieling, directrice aan de Kunstacademie in Wilrijk.

Eens op pensioen begon ze weer voluit te schilderen: beweeglijke stilleven, paarden, bloemen, vissen en verstilde oceaanstomers.

Sinds enkele jaren maakt ze, uit de diepten van haar levensbesef, religieuze en spirituele doeken. Ze verbindt de oeroude verhalen met de eigentijdse realiteit zoals ze die zelf beleeft.

Haar doeken zijn monumentaal, intens van kleur, figuratief en expressief en onderbouwd met symbolen. Haar verwijzingen naar hier en nu maken het werk tot een aanklacht en een bede: *“De Profundis clamavi ad te Domine. Uit de diepten riep ik tot U, Heer”*

Het wordt een roep om recht, om mededogen, om solidariteit, om zorg. En een kreet van angst en rouw. Maar ook een aarzelende aanzet tot hoop en vertrouwen.

De doeken van Julia Peeters worden opgesteld in dialoog met de kunstwerken die in de kerk aanwezig zijn. Door die opstelling worden de oude werken weer onder de aandacht gebracht en in hun tijds kader geplaatst.

Tentoonstelling “De Profundis”
14 maart tot en met 6 april 2010
Parochiekerk Herent-centrum

Schilderijen van Julia Peeters

	naam	plaats in de kerk
1	Goede Herder	aan zuil, links vooraan
2	La Mamma	naast beeld O.L.Vrouw, links in de zijbeuk
3	De Voetwassing (nog niet afgewerkt)	over Kruisweg, rechts
4	Pièta 2000	aan zuil, rechts vooraan
5	Kathedraal Antwerpen	in portaal kerk
6	De Val	over Kruisweg, rechts
7	Stabat Mater: Christus op schoot	over Kruisweg, links
8	Rode Draad	over Kruisweg, links
9	De Speler	in dwarsbeuk, rechts
10	Wandelen over het water	boven hoofdaltaar, onder de rosas
11	Apocalyps	tegen doopkapel, achter in de kerk
12	Pièta (hoofden)	bij beeld Pièta, achteraan rechts
13	Nog in wording; (thema “verbondenheid)	bij Sint Anna ten Drieën, links in de dwarsbeuk
14	Laatste Avondmaal	aan de zuil, rechts vooraan
15	Maria van Magdala	

Een organisatie van Hannah v.z.w.

adres: Mechelsesteenweg 361, 3020 Herent, tel. 016 23 85 74

e-mail: hannah@hannah.be

web: www.hannah.be

De tentoonstelling „De Profundis“ wordt georganiseerd door de v.z.w. Hannah, Interculturele projecten. De v.z.w. werd opgestart in 2002 met als doel te werken aan de verspreiding van informatie en het creëren van ontmoetingskansen tussen personen uit “andere culturen” in de brede betekenis.

Vanaf de aanvang werd aandacht en energie besteed aan de opvang en de begeleiding van asielzoekers. De activiteiten varieerden van het zoeken van woningen, over het aanbieden ontspanning aan families tot het luisteren naar de verhalen.

Intussen is de groep asielzoekers in Herent veranderd en biedt het lokaal O.C.M.W ook een reeks ontspanningsmogelijkheden aan sociale voorwaarden.

Wel blijven er de individuele contracten en vriendschappen en de gezamenlijke deelname aan activiteiten in Herent.

Vanaf het begin werkt Hannah ook op intercultureel vlak aan meer kennis en begrip. Vier maal per jaar worden tentoonstellingen georganiseerd, telkens met een buitenlandse en een binnenlandse kunstenaar. Daarbij is er aandacht voor de context waarin het werk gegroeid is en wordt het contact tussen de kunstenaars gestimuleerd.

De tentoonstelling “De Profundis” lijkt een uitzondering op de regel tot samenwerking tussen diverse achtergronden. Maar het past ook binnen het kader van de activiteiten: een groter publiek dan de traditionele kerkgangers uitnodigen om kennis te maken met kunstwerken die rond religieuze en spirituele thema’s zijn opgebouwd.

Wij krijgen voor deze tentoonstelling de steun van de Parochieraad van Herent-centrum, de pastor van de federatie, het Kerkfabriek en het Parochiesecretariaat.

Verder wordt er bij deze tentoonstelling samengewerkt met het Schrijverscollectief Mengmettaal, de Ergoedcel Herent en het Gemeenschapscentrum De Wildeman.

Financiële steun werd gevraagd aan verschillende organisaties en bedrijven.

Meer info:

Parochiesecretariaat Herent

O.L.Vrouwplein 64, 3020 Herent

parochieherent@skynet.be

Onze-Lieve-Vrouwkerk (Herent-centrum)

Het ontstaan van de parochie situeert zich in de 8ste eeuw.

Het kerkgebouw

De bouw van de kerk gebeurde in 4 fasen tussen 1170 en 1275.

1) de toren (ca. 1170)

De Romaanse westertoren, op een vierkantig grondplan (ca. 8 m op 8 m), zonder steunberen, is opgebouwd uit witte zandsteen, afkomstig uit steengroeven rond Steenokkerzeel en was oorspronkelijk bekroond met een vierkante spil.

2) de beuken: 4de kwart XIIde eeuw (1175-1200)

3) zuider-transept, koor, viering en onderbouw van het noorder-transept (ca. 1230-1250)

Het koor en het transept zijn opgebouwd uit zorgvuldig gekapte witte zandsteen, hier en daar afgewisseld met bruine ijzerzandsteen.

De vlakke koorafsluiting wordt doorbroken door een groot en mooi roosvenster, zeer zeldzaam in deze bouwperiode, nog steeds voorzien van het originele maaswerk in ijzerzandsteen, met een centrale zeslobbige roos, omringd door zes grotere cirkels.

4) noordertransept en traptorentje (ca. 1275)

Dit transept verschilt merkkelijk met het zuidertransept en het koor. Men zit duidelijk in een nieuwe bouwstijl. Men merkt dit vooral aan de grotere lichtinval: twee grote, gotische spitsboogramen met maaswerk, één in de noordermuur en één in de oostermuur, doorbreken de muurvlakken én een "oculus" of ossenoog in de westermuur maken zo van dit noordertransept het best verlichte deel van de hele dwarsbeuk.

Pas later, voor het eerst vermeld in 1655, is een sacristie aangebouwd in de zuid-oosthoek tussen koor en zuidertransept.

Rampzalige gebeurtenissen in de 16de eeuw

Bij de brand van de kerk, aangestoken door de Geuzen rond 1580, zijn de beuken en de toren totaal vernield.

We zitten dan volop in de 80-jarige oorlog (1568-1648) tussen Spanje en de opstandige Nederlanden.

Heropbouw van de kerk in de 17de eeuw

In 1617 is de toren van de kerk hersteld, met gelden van de kerkfabriek. Maar gedurende deze eeuw werden aan de kerk regelmatig vernielingen aangebracht door zowel "Hollanders" als "Crawaten" (Kroatische huurlingen in dienst van de koning). Men moest herhaaldelijk opnieuw beginnen met de schade te herstellen.

Evolutie in de 18de eeuw

Ook deze eeuw is gekenmerkt door vernielingen, brandstichting en herstellingen. In deze eeuw werd het Robustelly-orgel geplaatst. Na deze eeuw zijn er geen ingrijpende wijzigingen meer gebeurd.

Het kerkinterieur

De klokken

De oudste nu nog aanwezige klok heeft als opschrift:

SANCTE NICOLAE - ORA PRO NOBIS - JUDOCO VAN HOVEN ET IOANNE GEYSELINCKX
ECCLESIE AEDITUIS ANNO 1669.

Het orgel

Reeds in de 16de eeuw was er een orgel in de kerk van Herent aanwezig. Dit orgel is verloren gegaan tijdens de brand van de kerk rond 1580.

In 1770. werd door de Luikse orgelbouwer Robustelly een orgel geplaatst in de kerk. Dit werd meer dan 200 jaar later gerestaureerd en terug in de kerk geplaatst in 1997, nadat vloerverwarming in de kerk werd aangelegd.

Predikstoel

De eikenhouten predikstoel die er nu staat is van 1775 gebeeldhouwd door de gebroeders Nuten. Op de kuip van de predikstoel prijken afbeeldingen van de 4 evangelisten. De trap is mooi versierd met rocaille-motieven, typisch voor de Lodewijk XV stijl.

Biechtstoelen

Rond 1776 werden de huidige drie vaste biechtstoelen in eikenhout in de linker- en de rechterdwarsbeuk en in de rechterzijbeuk geplaatst. De makers hiervan worden niet eenduidig aangetoond – de gebroeders Nuten ofwel L.J. Bovisse en beeldhouwer P.J.Collin.

Vanen

In 1660 worden als nieuwe aanwinsten vermeld: “due vexille ex damasceno”, d.w.z. “twee vaandels uit damast”. Het blauwe is het vaandel van “Onze-Lieve-Vrouw-Licht-der-Blinden” en het rode is het “Vaandel van het H. Sacrament”.

Beelden

Het meest bekende kunstwerk is het miraculeuze “Onze-Lieve-Vrouw met Kind”, genoemd “Onze-Lieve-Vrouw-Licht-der-Blinden”. Het beeld zou dateren uit het midden van de 17e of 16e eeuw. Het is bij dit beeld dat eertijds duizenden bedevaarders hun heil zochten tegen blindheid en oogziekten, zoals kan opgemaakt worden uit teksten van 1786. (zie vroeger: Onze-Lieve-Vrouwverering). In 1998 - 1999 werd het behandeld in het restauratieatelier van Jacques Vereecke te Brussel

Het gepolychromeerde houten beeld van de H. Cornelius, paus is waarschijnlijk uit het einde van de 16de of het begin van de 17de eeuw.

De gepolychromeerde houten beeldengroep Sint-Anna-ten-Drieën, zou dateren uit de tweede helft van de 17de eeuw. Het bevindt zich in de linkerdwarsbeuk naast de biechtstoel.

Bron: Geschiedenis van Herent, van prehistorie tot 21ste eeuw, Marcel Piot, 2003
Genootschap voor Heemkunde Herent, ISBN: 90-807138-1-3

(te vinden op www.kerkinherent.be)

Voorstelling van Hannah v.z.w. en van de tentoonstelling “De Profundis”

Een samenvatting

Hannah is een kleine v.z.w., opgestart in 2003 met als belangrijkste doelstelling het “samen leven” te stimuleren van mensen van diverse origine en cultuur en met diverse mogelijkheden en beperkingen.

De leden van de Raad van Bestuur zijn of waren actief in de welzijns- of gezondheidszorg, in het onderwijs of ze zijn zelf kunstenaar.

Concreet heeft onze werking 2 focussen. We werken met vluchtelingen aan integratie, vooral met vrouwen. Daarvoor bemiddelen we in de gezinnen maar ook bij de zoektocht naar woning, werk en school. We bieden vooral een luisterend oor en we organiseren ontspanningsactiviteiten voor gezinnen.

Daarnaast organiseren we culturele ontmoetingen, met als belangrijke activiteit: kunsttentoonstellingen waar we het werk van een buitenlander en van een binnenlander samen presenteren. We lichten dat werk toe, maar ook de context waarin het werk ontstond en de kunstenaar leeft. We hebben daarbij in de gewone programmatie ook regelmatig aandacht voor het werk van buitengewone artiesten: vluchtelingen, personen met een mentale beperking of met psychische problemen. Wij opteren voor sterke kunst maar zijn niet bang van sociaal engagement. Door de omkadering en de wijze van presenteren proberen we drempelverlagend te werken.

Hannah is een v.z.w. en voorlopig hebben we een gratis onderkomen. Winst moeten we niet maken, alleen de vaste kosten betalen en de specifieke kosten voor activiteiten.

Is er toch winst, dan gaat deze naar kindgerichte en gezinsondersteunende projecten en noodhulp aan gezinnen, hier en elders. In het verleden steunden we Domo (gezinsbegeleiding), Oostrem (zorg- en wooncentrum voor personen met beperkingen), een jongerenproject in Armenië en een school voor kinderen met een handicap in Jihlava (Tsjechië). In mei 11. steunden we via het circusproject “Met toeters en Bellen” de Palestijnse Circusschool voor kinderen. Verder hebben wij doorlopende acties voor studenten en alleen-opvoedende moeders in Guatemala.

Met de geplande tentoonstelling “De Profundis” in de romaanse kerk van Herent (14 maart tot 5 april 2010) willen we aangrijpende kunstwerken van Julia Peeters tonen in het traditionele kader van een levende parochiekerk. De Parochieraad, het Parochiesecretariaat, de Kerkfabriek en de verantwoordelijke pastor van de

O.-L.-Vrouwparochie (Herent-centrum) zijn enthousiast en ze willen het project steunen.

De tentoonstelling “De Profundis” loopt drie weken vóór Pasen 2010 en ze sluit daarmee aan bij het lijdensverhaal dat in de liturgie opgeroepen wordt.

Voor ons is het belangrijk dat mensen komen kijken en zich ook kunnen herkennen in het lijden, het mededogen en de hoop die er uitgebeeld worden. Ook al behoren de afgebeelde situaties grotendeels tot het christelijke cultuurgood, de zeggingskracht is universeel.

De tentoongestelde werken zijn in principe te koop maar gezien de omvang en de expressiviteit van de werken zal dit niet zo vlug gebeuren.

Met deze tentoonstelling doen we hetzelfde als bij andere Hannah-activiteiten: “mensen samenbrengen over de grenzen van geografie en sociologie heen”. We zullen, zoals altijd, mensen die geen kunstkenner of –liefhebber zijn extra uitnodigen en de tentoonstelling ook proberen toegankelijk te maken voor andersgelovigen, twijfelaars en agnosten.

Ondanks alle vrijwilligerswerk en de gratis bijdrage van sympathisanten, zal “De Profundis” niet zelfbedruipend zijn. Maar het gaat om een belangrijke tentoonstelling in een voor Herent ongebruikelijke plaats. Er wordt meer en meer gesproken over de instandhouding, hergebruik, verkoop en afbraak van kerken. Kerken vormen echter een deel van het erfgoed van een gemeenschap, ook vanuit vroegere generaties toen de overgrote meerderheid van de Vlamingen nog katholiek en praktiserend was. Het is belangrijk dat die gemeenschap meedenkt en mee bepaalt wat er met de kerken gebeurt. Een “buitengewone” gebeurtenis in die kerken roept weer de band met het verleden op, stelt vragen over de toekomst.

Met Hannah v.z.w. willen wij een bescheiden bijdrage leveren aan die dialoog over de toekomstige functie van kerken. Maar we willen vooral aangrijpende kunst tonen voor een groot en divers publiek.

(LC, februari 2010)